

Asia: VN/23407/2023

Hallituksen esitys eduskunnalle aikuiskoulutustuen, ammattitutkintostipendin ja vuorotteluvapaan lakkauttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kansan Sivistystyön Liitto KSL ry toteaa, että aikuiskoulutustukea eikä ammattitutkintostipendiä ei tule lakkauttaa. Kannatamme aiemmissa lausunnoissa esitettyjä näkemyksiä aikuiskoulutustuen sekä ammattitutkintostipendin säilyttämisen ja kehittämisen puolesta ja yhdyimme tätä tukeviin perusteluihin. Kiinnitämme myös osaltamme huomioita siihen, että aikuiskoulutustuki ja ammattitutkintostipendi rahoitetaan pääosin työntekijöiltä ja työnantajilta kerättävillä työttömyysvakuutusmaksuilla ja yhdyimme esitettyihin huomioihin lakiesityksen vaikutusarvioinnin puutteellisuudesta.

Samoin myös Kansan Sivistystyön Liitto KSL ry viittaa Työllisyysrahaston vuonna 2023 aikuiskoulutustukea vuosina 2019–2023 saaneille tehtyyn kyselyyn, jossa kartoitettiin muun muassa tuensaajien motiiveja. Kyselyyn vastanneiden (lähes 5000 vastaajaa) tärkeimmiksi motivaatiotekijöiksi nousivat alanvaihdon harkitseminen, kuormitus nykyisessä työssä, korkeamman tutkinnon tarve työuralla etenemiseen, ja halu kehittyä oma-aloitteisesti nykyisessä työssä. Suurin osa vastaajista koki, että opinnoilla oli ollut vaikutus palkkakehitykseen, työssä jaksamiseen ja työllisyyteen. On merkityksellistä kiinnittää huomioita siihen, että palkka- ja/tai urakehityksen rinnalla aikuiskoulutustuella on vaikutusta työssä ja työuralla jaksamiseen sekä oma-aloitteiseen haluun kehittyä työssään ja uusien ammatillisten polkujen mahdollistumiseen. Aikuiskoulutustuen osalta on tavoiteltava sellaisen järjestelmän kehittämistä, joka jatkuvan oppimisenkin näkökulmasta edelleen mahdollistaa työelämässä olevien aikuisten joko uudelleen kouluttautumisen tai nykyisen koulutuksen ja osaamisen päivittämisen. Uutta osaamista tarvitaan, mutta osaamisen kehittämiseksi ja työssä jaksamisen tueksi tulee olla motivaatiotekijöitä ja kannustimia (myös taloudellisia). Aikuiskoulutustuki tulee nähdä myös tutkinnon suorittamisen mahdollistajana niille jo työelämässä oleville aikuisille, joilla ei vielä ole lainkaan tutkintoa. Tällainen tilanne voi usein olla esimerkiksi taideteollisuusaloilla.

Ammattitutkintostipendi puolestaan on kannustin suorittaa tutkinto. Stipendi on merkityksellinen matalammalla koulutustaustalla sekä matalapalkkaisilla aloilla työskenteleville, omaa osaamistaan kehittäville tai uuteen ammattiin opiskeleville henkilöille. Ammattitutkintostipendin lakkauttamisen sijaan tulee sen tunnettuutta lisätä tiedotuksella ja markkinoinnilla.

Kumpumäki Tuula
Kansan Sivistystyön Liitto KSL ry